

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-01-26
Besvaras senast
2024-02-07 kl. 12.00

Till statsrådet Erik Slottner (KD)

2023/24:522 Rätten till vissa vatten i övre delen av Västerbottens län

Under lång tid kunde den som ville se ut en lämplig plats för bosättning begära tillstånd att bosätta sig i norra Sveriges inland. Några bestämda gränser för ett sådant nybygge drogs inte upp, men vid en särskild förrättning blev det antecknat att det fanns tillräckligt med mark för odling och om nybygget även hade rätt att nyttja utspridda ängar, utängar, på kronomark för höskörd.

Genom 1926 års lag (1926:322) om rätten till vissa vatten i övre delen av Västerbottens län återfördes rätten till vissa vattenområden från staten till enskilda. Enligt riksdagsskrivelse 1926:257 kom därför lagen 1926:322 om rätten till vissa vatten i övre delen av Västerbottens län till på initiativ av Lantmäteristyrelsen för att skapa lika villkor vad gäller vatten- och fiskerätt för olika hemman eller nybyggen som gränsade till strand.

Denna lag användes så sent som i början av 2000-talet i en dom angående vattendelning i Klimpfjäll i Västerbotten. Sedan flera år tillbaka vill markägare i Ammarnäs åter reglera vattenrättigheter som hörde till fastigheten inom Vindelfjällen. Markägare har också ansökt hos Lantmäteriet om ett liknande återförande av land och vatten enligt lagen.

I civilutskottets betänkande 2021/22:CU9 kom utskottet fram till att lagen inte har upphävts och att lagen fortsatt är gällande. Men enligt Kammarkollegiet och Lantmäteriet råder oklarheter om hur lagen ska tolkas i dag, i vart fall saknas i modern tid vägledning från regeringen till myndigheterna om hur en sån lag ska tolkas. Enligt riksdagens utredningstjänsts, Rut, utredning från 2020 dnr 2020:409 gäller lagen fortfarande men det beror däremot på omständigheterna i det enskilda fallet om lagen är tillämplig eller inte.

Enligt svar på hemställan till Lantmäteriet anser inte Lantmäteriet att myndigheten utan ny vägledning från regeringen eller dom efter rättslig prövning kan genomföra en reglering som skulle återföra vattenrättigheter till stamfastigheter inom Vindelfjällen. Lantmäteriet anser vidare att det saknas stöd för myndigheten att utan vidare vägledning utreda och vidta någon åtgärd med anledning av nämnda lag och de åberopade förhållandena.

Med anledning av myndighetens svar till enskild markägare vill jag fråga statsrådet Erik Slottner följande:

Avser regeringen och statsrådet att ta initiativ för att vägleda sina myndigheter i enlighet med ambitionerna i lagen (1926:322) om rätten till vissa vatten i övre delen av Västerbottens län, en lag som enligt både civilutskottet och riksdagens utredningstjänst fortfarande gäller?

.....

Isak From (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck